

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี

สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4

Factors affecting on strategic Implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4

ประดิษฐ์ นูเล, สิทธิพร สุนทร,

รังสรรค์ อินทจันทร์ และ วัชรินทร์ สุทธิชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Pradit Nulay, Sitthiporn Soonthorn,

Rungsun Injun and Watcharin Sutthisai

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: thantikan22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 2.ศึกษาระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 3.ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณีสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยภาพรวมมี 2 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .670 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่า

สัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.9 ($R^2=.449$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเร่งสร้างและส่งเสริมปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นลำดับแรกหากต้องการยกระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4

คำสำคัญ: ปัจจัย; ยุทธศาสตร์; กรมทรัพยากรธรณี; สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4

Abstracts

The objectives of this research were 1. to study the level of factors affecting on the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 2) to evaluate the level of the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 3) to assess the factors affecting on the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4.

The samples using in this research were 197 peoples, which are composed of Office of Mineral Resources Region 1-4 and relevant organizations officers. The instruments using in this research were 5 rating scales questionnaires with the confidence of 0.98. The data analysis used the packaged program for finding mean, percentage, standard deviation and multiple linear regression for forecasting the dependent variable by stepwise regression analysis. The results found that; 1. the level of factors affecting on the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 is at high level, 2. the level of the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 is at moderate level, 3. An overall relationship of the factors affecting on the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 is at moderate level with statistical significance level at .01 and 4. there are 2 factors affecting on the overall of strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4 including the leadership & staff cooperation and politic & partnership collaboration with multiple correlation at .670 and statistic significance level at .01. Subsequencetly, it can predict coefficient at the percentage of 44.9 ($R^2=.449$) which are the first priority two factors need to be concerned in order to improve the strategic implementation of the Department of Mineral Resources, Office of Mineral Resources Regions 1-4.

Keywords: Factors; Strategic plan; Department of Mineral Resources; Office of Mineral Resources Region 1-4.

บทนำ

กรมทรัพยากรธรณีเป็นหน่วยงานราชการที่มีอายุกว่า 130 ปี มีต้นกำเนิดจากภารกิจทางด้านการควบคุมกิจการเหมืองแร่ในประเทศไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนา “กรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา” ขึ้นในกระทรวงเกษตรธิการเมื่อวันที่ 1 มกราคม ร.ศ. 110 (พ.ศ. 2434) เพื่อรับผิดชอบดูแลในการตรวจตราเกี่ยวกับแร่โลหะธาตุและภูมิวิทยากรมราชโลหกิจและภูมิวิทยาได้มีการเปลี่ยนแปลงภารกิจหน้าที่และหน่วยงานต้นสังกัดตามยุคตามสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายของประเทศเรื่อยมาถึง 6 กระทรวงตามลำดับได้แก่ กระทรวงเกษตรธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงเศรษฐการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และกระทรวงอุตสาหกรรม โดยได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กรมทรัพยากรธรณี” เมื่อครั้งสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติในปี พ.ศ. 2500 กรมทรัพยากรธรณีซึ่งก่อนการปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ. 2545 ภายใต้งัดกระทรวงอุตสาหกรรมได้ขยายขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมงานสำคัญ 5 สาขา ได้แก่ ธรณีวิทยา ทรัพยากรแร่ ทรัพยากรเชื้อเพลิงธรรมชาติ ทรัพยากรน้ำบาดาล และการรักษาป้องกันคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ (กรมทรัพยากรธรณี, 2554 : 3)

ในปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบราชการใหม่ภายใต้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2545 ทำให้กรมทรัพยากรธรณีเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก กล่าวคืองานสำคัญ 5 สาขาเดิม ได้ถูกยกขึ้นเป็นงานระดับกรมและมีการจัดตั้งกรมขึ้นมาใหม่อีก 4 กรม คือ 1) ภารกิจทางด้านธรณีวิทยา สังกัดกรมทรัพยากรธรณีเดิม ภายใต้งัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ภารกิจด้านทรัพยากรแร่ สังกัดกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ภายใต้งัดกระทรวงอุตสาหกรรม 3) ภารกิจด้านทรัพยากรเชื้อเพลิงธรรมชาติ สังกัดกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ภายใต้งัดกระทรวงพลังงาน และ 4) ภารกิจด้านทรัพยากรน้ำบาดาล สังกัดกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ภายใต้งัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรธรณี, 2554 : 4) กรมทรัพยากรธรณีภายใต้งัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่มุ่งเน้นในด้านการสำรวจ ค้นหา และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณีเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ชาดักดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัยโดยการสำรวจ ตรวจสอบ และวิจัยสภาพธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี การประเมินศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี การกำหนดและกำกับดูแลเขตพื้นที่สงวนอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัยเพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรณีคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด (กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561 : 6-12)

กรมทรัพยากรธรณีมีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในประกอบด้วยกลุ่มงานที่สังกัดส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 สำนัก 7 กอง 1 ศูนย์ และ 4 กลุ่มงาน และกลุ่มงานส่วนกลางในส่วนภูมิภาค 4 สำนัก คือสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 รวมเจ้าหน้าที่ ตามกรอบอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น 728 อัตรา ทั้งนี้มีจำนวนอัตรากำลังที่ได้รับการบรรจุแล้วรวมทั้งสิ้น 625 อัตรา คิดเป็นสังกัดส่วนกลางกรุงเทพมหานครจำนวน 458 คน (ร้อยละ 73) และสังกัดส่วนกลางในส่วนภูมิภาค 167 คน (ร้อยละ 27) (กรมทรัพยากรธรณี, 2563 ก, : 9) สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต ทั้ง 4 เขตของกรมทรัพยากรธรณี ประกอบด้วย 1) สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1 ตั้งอยู่ที่จังหวัดลำปาง มีอัตรากำลังบุคลากรรวมทั้งสิ้น 34 คน ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ครอบคลุม 17 จังหวัดภาคเหนือ 2) สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 2 ตั้งอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น มีอัตรากำลังบุคลากรรวมทั้งสิ้น 64 คน ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ครอบคลุม 20 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 3 ตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี มีอัตรากำลังบุคลากรรวมทั้งสิ้น 36 คน ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ครอบคลุม 25 จังหวัดภาคกลาง 4) สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 4 ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอัตรากำลังบุคลากรรวมทั้งสิ้น 33 คน ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ครอบคลุม 14 จังหวัดภาคใต้

ในปี พ.ศ. 2563 กรมทรัพยากรธรณี ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2563 -2565 (กรมทรัพยากรธรณี, 2563ก : 5) โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายยุทธศาสตร์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน แนวโน้มการพัฒนาและความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศักยภาพขององค์กรและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยการมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการของบุคลากรทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และพันธกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และเสริมสร้างขีดสมรรถนะในการปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรธรณีในทุกระดับรวมทั้งตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ โดยแผนยุทธศาสตร์กรมทรัพยากรธรณีพ.ศ. 2563-2565 มีทั้งหมด 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้วยกัน คือ 1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล 2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี 4) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาศูนย์ข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน (กรมทรัพยากรธรณี, 2563ข : 6)

ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณีทั้ง 4 ด้าน ของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ที่ผ่านมาจากผลการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด รอบ 12 เดือน ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จัดทำโดย กรมทรัพยากรธรณี (2563ค) และผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนกรมทรัพยากรธรณี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (รอบที่ 1 ตุลาคม 2563 -31 มีนาคม 2564) ที่ประเมินโดย กรมทรัพยากรธรณี (2564) พบว่าผลการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำซึ่งถือเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการ

แก้ไขและปรับปรุง เพื่อเพิ่มระดับและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ให้สูงขึ้นและบรรลุเป้าประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 กรมทรัพยากรธรณี จำนวน 297 คน และ บุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 คือ สำนักงานทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 จำนวน 90 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 387 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสังกัดสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 และบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากลักษณะภารกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ซึ่งก็คือ หน่วยงานสำนักงานทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมประจำจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ซึ่งจะมีส่วนงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ร้อยละ 30 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มเลือก สำนักงานทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมจังหวัดใน 4 พื้นที่เขตรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 เพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละเขต ด้วยวิธีการจับสลากและผลการจับสลากได้เป้าหมายสำนักงานทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก จังหวัดขอนแก่น จังหวัดระยอง และจังหวัดสตูล โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยคำนวณตามสูตรของ Yamane (1976 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 197 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 ประเภท คือ 1) กลุ่มบุคลากรสังกัดสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 และ 2) บุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิแล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random

Sampling) ในแต่ละประเภท โดยจัดทำบัญชีเรียงลำดับตามลำดับเลขที่ตำแหน่งตั้งแต่ 1 ถึง N หลังจากนั้นคำนวณหาช่วง (Interval) หรือระยะห่างในการสุ่มของแต่ละหน่วยหรือ k โดยสูตร $k = N/n$ นำหมายเลขภายในช่วงมาสุ่มหาจุดเริ่มต้นโดยการจับสลากหลังจากนั้นทำการเลือกสมาชิกในทุกช่วงของประชากรเป็นตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแบบแนวคิดของ วรเดช จันทรร (2556 : 44) ในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ และด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี ด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน่วยงานสังกัด ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบุรายการ (Check list)

3.2 ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ซึ่งมี 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.3 ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิด ถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ซึ่งมี 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี และด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ธ (Likert's five rating scale)

4.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตคำถามเกี่ยวกับปัจจัย ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4

4.3 สร้างแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

4.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ด้านการวัดผลประเมินผลและภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1

4.6 หลังจากได้แบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงแล้ว แบบสอบถามนั้นถูกนำไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรของกรมทรัพยากรธรณี เขต 1-4 จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha) โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการช่วยวิเคราะห์ตามเกณฑ์แบบสอบถามที่กำหนดไว้คือ 5, 4, 3, 2 หรือ 1 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง rx_{xx} ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, ม.ป.ป. : 51) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .985 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.8 นั่นคือ แบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ (Sekaran & Bougie, 2013 : 127)

4.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงาน เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จากบุคลากรของกรมทรัพยากรธรณี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 197 คน
แล้วนำข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง
หน่วยงานสังกัด วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.2 ระดับปัจจัยและระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงาน
ทรัพยากรธรณีเขต 1-4 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปล
ความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 42-43) แล้วนำมาเทียบตามเกณฑ์ 5
ระดับ ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัจจัย/การดำเนินงานมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับปัจจัย/การดำเนินงานมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปัจจัย/การดำเนินงานปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับปัจจัย/การดำเนินงานน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับปัจจัย/การดำเนินงานน้อยที่สุด

6.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลและผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของ
กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) โดยนำตัวแปรพยากรณ์ทุก
ตัวที่ต้องการวิเคราะห์มาจับคู่กับตัวแปรเกณฑ์ทีละคู่โดยการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ถ้าค่าระดับนัยสำคัญ
น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ แต่ละคู่มีความ
ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลข
ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมี
ความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย
ดังนี้ (Hinkle, 1998 : 118 อ้างถึงใน สนธยา บัวสงค์, 2561 : 78)

$r = 0.00$ แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์

$0.01 < r < 0.30$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

$0.31 < r < 0.50$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

$0.51 < r < 0.70$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

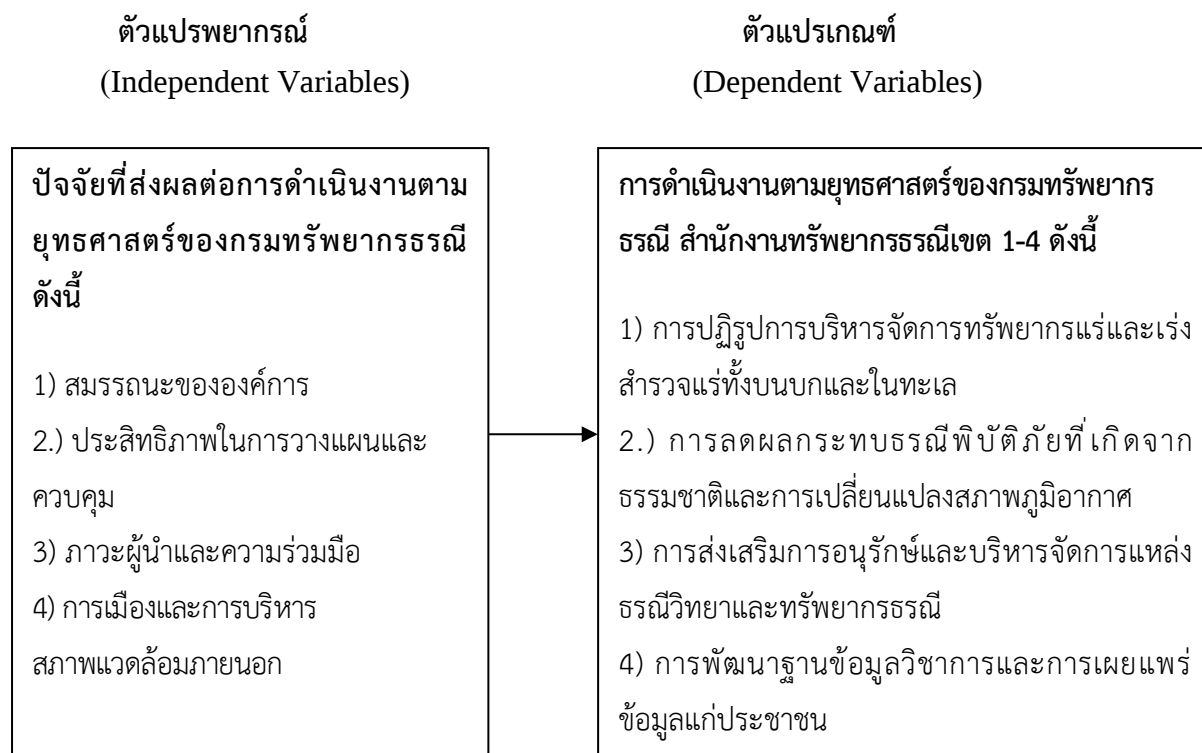
$0.71 < r < 0.90$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

$0.91 < r < 1.00$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

6.4 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 สร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ เพื่อนำใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 1.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแบบแนวคิดทฤษฎีเชิงบูรณาการ (Integrative Model) ของ วรเดช จันทรร (2556 : 244) ในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ และด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก 2.การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมจากแผนยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2563-2565 และแผนปฏิบัติราชการกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ.2565 (กรมทรัพยากรธรณี, 2563ก : 8 ; 2563ข : 5) ซึ่งประกอบไปด้วยการดำเนิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี และด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน กรอบแนวคิดดังกล่าวแสดงได้ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.87 รองลงมา ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 ระดับ ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.58 และระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. หรือเทียบเท่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.03 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 รองลงมา ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 37.06 อายุในช่วง 51 ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.63 และ อายุ 18-30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งในสายวิชาการ จำนวน 119 คน ร้อยละ 60.00 และสายสนับสนุน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ซึ่งมีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 76.65 สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 และที่เหลือ จำนวน 46 คน ร้อยละ 23.35 สังกัดหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยรวมและรายด้าน ที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 197 คน สามารถนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวมและจำแนกเป็นรายปัจจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร	3.77	1.03	มาก
2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม	3.74	0.95	มาก
3. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร	3.74	1.04	มาก
4. ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก	3.43	0.89	มาก
รวม	3.68	0.97	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 อยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร ($\bar{X} = 3.77$) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ($\bar{X} = 3.74$) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ($\bar{X} = 3.74$) และ ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ($\bar{X} = 3.43$)

3. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยรวมและรายปัจจัยที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 197 คน สามารถนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังแสดงใน ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่รัตนสังกะสี ทั้งบนบกและในทะเล	3.32	1.00	ปานกลาง
2. ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	3.21	0.94	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและ ทรัพยากรธรณี	3.33	0.83	ปานกลาง
4. ด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ ประชาชน	3.23	0.74	ปานกลาง
รวม	3.27	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าระดับการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยา และทรัพยากรธรณี ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่รัตนสังกะสีทั้งบนบกและในทะเล ($\bar{X} = 3.32$) ด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.23$) และ ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ($\bar{X} = 3.21$)

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 4 ตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การ และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ดังแสดงตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ต่อผลการดำเนินงาน

Y _{total}	X	ชื่อตัวแปรอิสระ	r _{xy}	Sig.	ความสัมพันธ์
การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4	X ₁	ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร	.522	.000**	ปานกลาง
	X ₂	ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม	.586	.000**	ปานกลาง
	X ₃	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร	.625	.000**	ปานกลาง
	X ₄	ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก	.582	.000**	ปานกลาง
	X _{total}	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโดยรวม	.655	.000**	ปานกลาง

หมายเหตุ : ** = Correlation is Significant at the .01 Level (2-Tailed)

จากตารางที่ 3 พบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานในทางบวกกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเมื่อแยกพิจารณาโดยรวมและรายข้อ พบว่า โดยรวมตัวแปรอิสระทั้ง 4 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 (Y_{total}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง (r=.655) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าทั้ง 4 ข้อมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากมากไปน้อยดังนี้

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร (X₃) (r=.625)
2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม (X₂) (r=.586)
3. ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก (X₄) (r=.582)
4. ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร (X₁) (r=.522)

5. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ผู้วิจัยเลือกโดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงใน ตารางที่ 4 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรม
ทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม (Y_{total})

Method : Stepwise n = 197	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	b	S.E.	β , Beta		
1 (Constant)	1.528	.160		9.529	.000**
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ ของบุคลากรในองค์กร (X3)	.464	.041	.625	11.184	.000**
$r = .625, r^2 = .391, r^2_{Adj} = .388$					
2 (Constant)	1.037	.188		5.523	.000**
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ ของบุคลากรในองค์กร (X3)	.317	.051	.428	6.204	.000**
ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหาร สภาพแวดล้อมภายนอก (X4)	.304	.067	.311	4.507	.000**
$r = .670, r^2 = .449, r^2_{Adj} = .443$					
Excluded Variable					
			β , Beta In	t	Sig.
1 ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร (X1)			.110	1.388	.167
2 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม (X2)			.179	1.881	.061

หมายเหตุ : ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม (Y_{total}) พบว่ามีตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขึ้นไป อยู่ 2 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร (X3) และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก (X4) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร (X3) สามารถพยากรณ์ต่อผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม (Y_{total}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม ในระดับปานกลาง ($r = .625$) ซึ่งสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม (Y_{total}) ได้อย่างถูกต้องร้อยละ 39.1

2. เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก (X4) เข้าไปในสมการถดถอยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม ทั้ง 2 ปัจจัย สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม ในระดับปานกลาง ($r = .670$) ซึ่งสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม (Y_{total}) ได้อย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 44.9

ทั้งนี้ตัวแปรอิสระอีก 2 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร (X1) และ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม (X2) ได้รับการตัดออกจากสมการถดถอย เนื่องจากผลการทดสอบพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในท้ายตารางที่ 4

3. จากผลการวิเคราะห์สมการถดถอย สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 2 ปัจจัย โดยสามารถเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลต่อการผันแปรของตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่สุดไปน้อยสุดได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร (X3 Beta = .428)
2. ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก (X4 Beta = .311)

ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร (X3 Beta = .428) มีการเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะทำให้ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวมเปลี่ยนแปลงไป .428 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก (X4 Beta = .311) มีการเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะทำให้ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวมเปลี่ยนแปลงไป .311 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \quad Y_{total} &= 1.037 + (.317X3) + (.304X4) \\ \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \quad Z_r &= .428Z_3 + .311Z_4 \end{aligned}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร ($\bar{X} = 3.77$) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ($\bar{X} = 3.74$) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ($\bar{X} = 3.74$) และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ($\bar{X} = 3.43$)

ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร เป็นความรับผิดชอบขององค์กรในการนำแผนงานตามยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ว่าองค์กรเองนั้นมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใดแน่นอนว่าองค์กรเมื่อได้รับมอบแผนงานมาแล้วการจะนำแผนงานนั้นๆไปดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จะต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสม มีบุคลากรปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถ รวมถึงมีจำนวนที่พอเพียงเหมาะสมในการปฏิบัติงานนั้นๆ และรวมถึงต้องมีความพร้อมทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ สถานที่ และงบประมาณที่จะมาสนับสนุนการดำเนินงาน หากองค์กรใดขาดซึ่งปัจจัยทางด้านสมรรถนะ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานขององค์กรนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายๆท่าน เช่น ศิริวิชญ์ เวชกิจ (2556 : 32) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกองช่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในกองช่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยี ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากร พูนทรัพย์ ราชวังเมือง (2559 : 67) ทำการศึกษา ปัจจัยความสำเร็จและความล้มเหลวในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของกรุงเทพมหานคร: กรณีศูนย์รับแจ้งทุกข์ 1555 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ประกอบด้วย 1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน 2) เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครที่ดำเนินการแก้ปัญหา มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี 3) หน่วยงานของกรุงเทพมหานครมีความพร้อมด้านเทคนิคในการแก้ไขปัญหาเช่นอุปกรณ์เครื่องมือบุคลากรงบประมาณเป็นต้น เช่นเดียวกันกับการศึกษา ภานุพันธ์ โพธิ์ (2563 : 168-171) ทำการศึกษาปัจจัยความสำเร็จการขับเคลื่อนการดำเนินงาน รพ.สต.ติดตามเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่าหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน รพ.สต.ติดตาม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา คือการมีโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม มีการจัดคณะทำงานมอบหมายภารกิจหน้าที่ที่ชัดเจนทุกระดับ การมีบุคลากรบุคลากรทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจใน

บทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี ซึ่งกล่าวโดยรวมทั้งหมดก็คือเรื่องของสมรรถนะขององค์กรนั่นเอง ที่เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม จากแนวทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของ วรเดช จันทรร (2556 : 131) พบว่าแนวนโยบายหรือแผนงานที่จะประสบผลสำเร็จนำไปสู่การดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานและกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยย่อยต่างๆ นำไปปฏิบัติ นอกจากนี้จะต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลเป็นระยะๆ ทั้งนี้เนื่องจากหากมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ และนำไปปฏิบัติโดยมีมาตรฐาน กรอบแนวทางในการดำเนินงาน ก็จะทำให้การดำเนินงานนั้นราบรื่น รวมถึงการมีระบบการตรวจสอบ ควบคุมประเมินผลอย่างต่อเนื่องก็จะเป็นการช่วยให้การดำเนินงานหากเกิดปัญหาอุปสรรค ก็จะได้รับการแก้ไขปัญหาย่างทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วัชรินทร์ สุทธิชัย (2555 : 246) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ไปปฏิบัติมี 2 ปัจจัยหลักคือ 1) ปัจจัยภายใน และ 2) ปัจจัยปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุม ซึ่งปัจจัยปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับค่อนข้างมากพบว่า 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย และ 2) ด้านการติดตามการดำเนินงาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ Gichoya (2005 : 175-184) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในส่วนการให้บริการภาครัฐของประเทศที่พัฒนาแล้วและที่กำลังพัฒนา พบว่าในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริการภาครัฐนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จมาจากการวางแผน วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ที่ชัดเจนของประเทศนั้นๆ เป็นหลัก

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร เป็นปัจจัยที่มุ่งเน้นที่การมีส่วนร่วมขององค์กรเป็นสำคัญ โดยฐานความเชื่อที่ว่าหากทุกคนภายในองค์กรไม่ว่าจะเป็นผู้นำองค์กร บุคลากรทุกระดับชั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจะทำให้การดำเนินงานนั้นๆ มีประสิทธิภาพสูงสุด บังเกิดความสำเร็จ เช่น การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันของสมาชิกในองค์กร การมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ต่างๆเหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กรที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ ฉัตรวิวัฒนากุล (2558 : 33) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานโครงการย้ายกองพันสรรพาวุธ ช่อมบำรุงเขตหลังของกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ ปีงบประมาณ 2555 – 2559 พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานนั้นก็คือ ปัจจัยด้านประสิทธิผลผู้นำ ปัจจัยความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงานการปฏิบัติงานเป็นทีม และปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน ประมวล สุขพอ และ กานต์ เสก

ขุนทด (2559 : 96-105) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาล ตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 4 ด้าน โดยลำดับสูงสุด 2 อันดับแรกที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม

ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ แผนงานใดๆก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจที่จะต้องมีความหลากหลาย หน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องนั้น เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องของการเผชิญหน้า การบริหารความขัดแย้ง การแสวงหาผู้สนับสนุนหรือการยอมรับ การรู้จักสร้างเงื่อนไขและหาข้อต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรทั้งระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน ตลอดจนองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความเป็นไปได้ของการดำเนินงานที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผล ได้นั้น จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการเจรจาต่อรองอำนาจในการบริหารทรัพยากร จำนวนหน่วยงานที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง การสนับสนุนจากนักการเมือง สื่อมวลชน กลุ่มอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ บุคคลสำคัญต่างๆ รวมถึงการบริหารการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอก (วรเดช จันทรศร, 2556 : 140) สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ สุทธิชัย (2555 : 246) ที่พบว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ปัจจัยหลักคือ 1) ปัจจัยภายใน และ 2) ปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุม โดยพบว่า ปัจจัยภายในด้านการสนับสนุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปดำเนินการ โดยการสนับสนุนต่างๆ นั้น ประกอบด้วย การได้รับทุนสนับสนุนเงินทุนในการจัดทำวิจัยจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอย่างสม่ำเสมอ นักศึกษาที่ขาดแคลนได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาจากภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศิษย์เก่าอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุมที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปดำเนินการ ประกอบไปด้วย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่มีผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยฯ มีผลต่อนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ นโยบายของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลมีผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยฯ พรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการการบริหารงาน เช่นเดียวกับการวิจัยในต่างประเทศที่ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยทางด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เช่น งานวิจัยของ Gichoya (2005 : 175-184) พบว่าการสนับสนุนจากรัฐบาล ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ เพราะรัฐบาล เองถือเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการสนับสนุนปัจจัยหรือทรัพยากรด้านอื่นๆ ในการดำเนินงาน เช่น งบประมาณ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐานในการรองรับเทคโนโลยี

2. วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ผลการวิจัยพบว่าระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าระดับ

การดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่รัตนสารจวแร่ทั้งบนบกและในทะเล ($\bar{X} = 3.32$) ด้านการพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.23$) และ ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ($\bar{X} = 3.21$) ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งจากผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ นั้น อยู่ในระดับมาก แต่การดำเนินงานกับอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงนี้อาจอธิบายได้ว่า ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 มีความสัมพันธ์แต่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งสาเหตุประการหลังนี้ ได้รับการสนับสนุนจากข้อเสนอแนะ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า

1. ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร โครงสร้างการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ยังไม่ชัดเจน ควรมีการแบ่งภารกิจให้ชัดเจนระหว่าง สทช.1-4 และส่วนกลาง การกำหนดภารกิจบทบาท และแบ่งงานระหว่างส่วนกลางและสำนักงานเขตที่ไม่ชัดเจน ทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ บางภารกิจเกิดความซ้ำซ้อนหน่วยงานส่วนกลางยังไม่กระจายบทบาทและหน้าที่อย่างที่เหมาะสม จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เนื่องจากปัจจุบันจำนวนจังหวัดในเขตรับผิดชอบมีมากเกินไปเกินความสามารถของบุคลากรอันน้อยนิด บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในภารกิจและยุทธศาสตร์ การไม่เข้าใจและไม่ได้ติดตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี ของเจ้าหน้าที่ สทช 1-4 ทั้งหมดนี้จึงทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของ วรเดช จันทรศร (2556 : 133-135) ที่กล่าวว่านโยบายที่จะประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ต้องอาศัยโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม มีแผนงานการปฏิบัติการในส่วนของการวางแผนกำลังคน การเตรียมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ และมีการกระจายอำนาจในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เหมาะสม หากองค์กรขาดสมรรถนะย่อมส่งผลโดยตรงต่อระดับการดำเนินงาน

2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ข้อมูลที่ใช้ประกอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหน่วยงาน ไม่มีการอัปเดตให้ตรงกันและเป็นอย่างเดียวกัน เช่นฐานข้อมูลทางธรณีวิทยาในแต่ละด้าน การสื่อสารที่ยังไม่มีประสิทธิภาพตั้งแต่กระบวนการจัดทำ ขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลแผน/มองและมีเป้าหมายเดียวกันทั้งหมดนี้จึงเป็นสาเหตุทำให้การดำเนินงานของ สทช 1-4 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของ วรเดช จันทรศร (2556 : 130-132) ที่กล่าวไว้ว่า หากเป้าหมายของนโยบายนั้นคลุมเครือไม่ชัดเจนย่อมส่งผลซึ่งความล้มเหลว แต่หากนโยบายนั้นๆมีความชัดเจนเชิงเป้าหมายและได้ถูกถ่ายทอดไปในทิศทางเดียวกันสู่ผู้ปฏิบัติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานในการทำงาน ก็จะช่วยสร้างให้ระดับการทำงานตามนโยบายนั้นๆ ประสบความสำเร็จในระดับสูง

3. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การ การถ่ายทอดข้อสั่งการของผู้ผู้นำไม่ชัดเจน ผู้นำรับข้อสั่งการมาแล้ว นำมาสั่งบุคลากรภายใต้ได้ไม่ชัดเจน ทำให้บุคลากรทำงานไม่ชัดเจนตามไปด้วย ทำให้การทำงานตามตัวชี้วัดได้ยาก นอกจากนี้ ผู้นำควรมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การที่ผู้นำไม่สามารถเป็นหนึ่งเดียวกันได้อย่างแท้จริง ทำให้การทำงานร่วมกันของบุคลากรเป็นไปได้อย่างยากลำบาก และทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน และทำให้งานไม่บรรลุตัวชี้วัดจนเกิดประโยชน์สูงสุดจริง ทำให้การดำเนินงานของสทข 1-4 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเชิงยุทธศาสตร์สำหรับ CEO ของบุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ (2550 : 39) ที่ให้แนวคิดที่สำคัญของผู้บริหารว่าภาวะการเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นการชี้้นำให้ปวงสมาชิกในองค์การทำในสิ่งที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน การชี้้นำที่ถูกต้องจะนำพองค์การไปสู่ความสำเร็จ แต่หากการชี้้นำจากผู้นำไม่ชัดเจนก็เป็นการยากที่การดำเนินงานจะประสบความสำเร็จได้

3. วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีส่งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ด้วยวิธี **Pearson's Product Moment Correlation** พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ทั้งโดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (**Multiple Linear Regression**) โดยวิธี **Stepwise** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม 2 ปัจจัยได้แก่ 1.ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก และ 2.ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .670 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 44.90 ($R^2=.449$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 หากต้องการจะยกระดับและประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้เพิ่มขึ้น จะต้องเน้นความสำคัญปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก และด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การเป็นอันดับแรก

ปัจจัยการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ส่งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งภารกิจตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี ที่สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 จะต้องดำเนินการนั้นแทบทุกด้านจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล ที่จะต้องส่งเสริมให้ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่มีการดำเนินกิจกรรมเป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่มีธรรมาภิบาล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านการลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ ที่จะต้องเตรียมความพร้อมประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ในการรับมือธรณีพิบัติภัย การพัฒนา
กลไกในการรับมือธรณีพิบัติภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องได้รับความร่วมมือ
จากประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆทางด้านการจัดการพิบัติภัย
ด้านส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี ที่จะต้องดำเนินการ สนับสนุน
และส่งเสริมการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาอย่างยั่งยืนตามแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีใน
ระดับสากล ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานวิจัยทางวิชาการและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งหรือรักษาสถานภาพ
อุทยานธรณี สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาและเพิ่มคุณค่าแหล่งธรณีวิทยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์โดยการมี
ส่วนร่วมของประชาชน บริหารจัดการแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนอย่างเหมาะสมเป็นระบบ โดยมีแผน
และกลไกการบริหารจัดการรายแหล่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 เสริมสร้างอัตลักษณ์
และยกระดับการให้บริการของพิพิธภัณฑ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยาเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และ
เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวภูมิภาค ทั้งหมดนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี
ตามแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีระดับสากล ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีไม่ใช่เจ้าของพื้นที่ แต่เป็นหน่วยงานอื่นๆ
ที่เป็นเจ้าของพื้นที่ เช่น หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมทรัพยากรธรณีมี
หน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการการบริหารจัดการที่ยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปมีส่วน
เกี่ยวข้องและได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ นักการเมืองทั้งระดับชาติและ
ท้องถิ่น ผู้นำ รวมถึงประชาชนในพื้นที่ ในการที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้านพัฒนา
ฐานข้อมูลวิชาการและการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน จะต้องดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ซึ่ง
ภารกิจข้อนี้ จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากสื่อมวลชน ในการเผยแพร่ ข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบ
เป็นวงกว้าง

กล่าวโดยสรุปปัจจัยการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก จึงมีความสำคัญต่อการ
ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ทั้งโดยรวม และรายด้าน
ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Siriporananon and Visuthismajarn (2018 : 269-276.) ได้
ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อบริหารจัดการภัยพิบัติน้ำท่วมกรณีศึกษาพื้นที่อำเภอ
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในโครงการโครงการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมือง
ในทวีปเอเชีย ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม ในการ
ร่วมกัน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการด้วยกันคือ 1) การ
มีจิตสาธารณะต่อชุมชน ทุกคนมองผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลักมากกว่าเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว มี
ความพร้อมจิตพร้อมใจ ร่วมมือกันในการรับมือกับภัยพิบัติ โดยละเว้นความเห็นแก่ตัวแต่มองเห็นผลประโยชน์
ของส่วนรวมเป็นหลัก 2) การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยเฉพาะการเข้ามาร่วมรับผิดชอบสังคม
ร่วมกับภาครัฐ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนจะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็งพร้อมรับมือและจัดการกับภัยพิบัติได้
สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการบริหารให้เกิดผลสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานภาครัฐ ของ

Fernandez and Rainey (2006 : 168-176) ที่กล่าวว่าหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การบริหารให้เกิดผลสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานภาครัฐคือปัจจัยด้านแรงสนับสนุนจากนักการเมือง และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง แรงสนับสนุนจากนักการเมืองและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านเงินทุน หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงค่าเป้าหมายหรือแนวทางการดำเนินงาน

ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 โดยรวม ด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และแร่สำรวจแร่ทั้งบนบกและในทะเล การลดผลกระทบธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การดำเนินการในด้านต่างๆ นั้นจำเป็นที่จะต้องอาศัยความสามัคคีและการมีส่วนร่วมขององค์กรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานการณ์การที่สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 มีจำนวนบุคลากรที่ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เนื่องจากจำนวนจังหวัดในเขตรับผิดชอบมีมากเกินไป และโครงสร้างที่ยังไม่ลงตัวกับหน่วยงานส่วนกลาง ดังนั้น ความสามารถของผู้นำในการสร้างแรงจูงใจและความผูกพันให้กับบุคลากรมีความสามัคคีกัน ร่วมแรงร่วมใจกัน ทำงานเป็นทีมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งอีกหนึ่งปัจจัย ที่ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีของ Meter and Horn (1975 อ้างถึงใน วชิรินทร์ สุทธิชัย, 2555 : 249) ได้นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการดำเนินงานตามนโยบาย ที่พบว่าความร่วมมือ และการตอบสนองของผู้ปฏิบัติเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติเป็นเสมือนบุคคลที่สามารถกำหนดได้ว่า ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย นั้นๆ จะสำคัญหรือไม่ การสร้างให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยการรับรู้ และเข้าใจของผู้ปฏิบัติ และสร้างให้เกิดการตอบสนองในทิศทางที่เหมาะสม

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม และปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร พบว่าไม่ส่งผลโดยรวมต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโดยปกติ ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ได้มีการจัดทำแผนงานประจำปีทุกๆปีเป็นประจำอยู่แล้ว และมีการจัดสรรอัตรากำลังและส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการศึกษาในระดับสูงที่มีศักยภาพในการดำเนินงาน ดังจะเห็นได้จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เป็นสายวิชาการมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมากกว่าร้อยละ 90 เพียงแต่แผนงานที่กำหนดมานั้นไม่ได้รับการตอบสนองร่วมจากปัจจัย ตัวอื่นๆ เท่าที่ควรจะเป็น เช่น ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก และปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร จึงอาจทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม และปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 อยู่ในระดับต่ำถึงไม่มีความสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 โดยรวม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การ และปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ดังนั้นการยกระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1- 4 ต้องมีการส่งเสริมทั้ง 4 ปัจจัย โดยมีปัจจัยที่ต้องเร่งดำเนินการเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือของบุคลากรในองค์การ ผู้นำองค์การต้องสร้างแรงจูงใจและความผูกพันให้กับบุคลากรมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจทำงานเป็นทีม บุคลากรต้องให้ความร่วมมือ สัมผัสสามัคคีมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ควรดำเนินการสร้างพันธมิตรเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนข้อมูล ในยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ไม่ว่าจะเป็นภาคราชการ เอกชน ชุมชนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการลงนามความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม ปรับเปลี่ยนทัศนคติ วัฒนธรรมขององค์การที่มองว่ากรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 เป็นเพียงหน่วยงานวิชาการ ที่ทำหน้าที่เพียงศึกษาวิจัยข้อมูล ทำงานเฉพาะในห้องปฏิบัติการ ให้ความสำคัญคล้อยตามยุทธศาสตร์ที่จะต้องบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการสู่ชุมชนท้องถิ่น สามารถเข้าถึงประชาชน ชุมชน สังคมในวงกว้าง ให้ได้รับประโยชน์

3. ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 1-4 ให้มีความเหมาะสมและยืดหยุ่นในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน จัดอัตรากำลังบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมทรัพยากรธรณี จัดให้มีอาคาร สถานที่ ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมพร้อมทั้งเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ

4. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม ควรกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดบทบาทภารกิจและหน้าที่ ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 ให้ชัดเจน รวมถึงมีระบบติดตาม ควบคุมและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1-4 กับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีลักษณะการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน เพื่อที่จะได้ทราบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ในหน่วยงานอื่นๆ ที่มีลักษณะการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน

3. ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกรมทรัพยากรธรณี สำนักงาน ทรัพยากรธรณีเขต 1- 4 ว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์ ของกรมทรัพยากรธรณีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2561, 20 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 51 ก, หน้า 6-12.
- กรมทรัพยากรธรณี. (2554). *119 ปี กรมทรัพยากรธรณี*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมทรัพยากรธรณี. (2563ก). *แผนยุทธศาสตร์กรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2563-2565*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมทรัพยากรธรณี. (2563ข). *แผนปฏิบัติการราชการกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ.2565*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมทรัพยากรธรณี. (2563ค). *รายงานการประชุมรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด รอบ ๑๒ เดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรธรณี*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมทรัพยากรธรณี. (2564). *ประกาศกรมทรัพยากรธรณี เรื่อง อัตราร้อยละของฐานในการคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการกรมทรัพยากรธรณี*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- บุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ. (2550). *การจัดการเชิงยุทธศาสตร์สำหรับ CEO (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพมหานคร: สุขุมและบุตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประมวล สุขพอ และ กานต์ เสกขุนทด. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี. *วารสารชุมชนวิจัย*. 10 (3), 96-105.
- พิสิษฐ์ ฉัตรวิวัฒนากุล. (2558). *การศึกษาปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานโครงการย้ายกองพันสรรพาวุธซ่อมบำรุงเขตหลังของกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ ปีงบประมาณ 2555 – 2559*. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พูนทรัพย์ ราชวังเมือง. (2559). *ปัจจัยความสำเร็จ และความล้มเหลวในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของกรุงเทพมหานคร: กรณีศูนย์รับแจ้งทุกข์ 1555 กทม*. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ไพศาล วรคำ. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชาสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภานุพันธ์ ไพฑูรย์. (2563). ปัจจัยความสำเร็จการขับเคลื่อนการดำเนินงาน รพ.สต.ติดดาวเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน*. 6 (2), 168-171.
- วรเดช จันทรศร. (2556). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย.
- วัชรินทร์ สุทธิชัย. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริวิชญ์ เวชกิจ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกองช่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สนธยา บัวสงค์. (2561). *ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาทะลุ อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Fernandez, S. and Rainey, H. (2006). *Managing successful organizational change in the public sector*. *Public Administration Review*. 66 (2),168-176.
- Gichoya, D. (2005). *Factors Affecting the Successful Implementation of ICT Projects in Government*. *The Electronic Journal of e-Government*, 3 (4),175-184.
- Sekaran, U. & Bougie, R. (2013). *Research Methods for Business*. (6th ed). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Siriporananon, S., and Visuthismajarn, R. (2018). *Key success factors of disaster management policy: A case study of the Asian cities climate change resilience network in Hat Yai city, Thailand*. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 39(2), 269-276.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an Introductory Analysis*. (Third Edition). New York Harper.